Omavalvontasuunnitelma

Lasten- ja nuortenkoti

Toivonniemi

SISÄLLYS

JOHDANTO 4

1 PALVELUNTUOTTAJAA JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT 5

1.1 Palveluntuottajan perustiedot 5

1.2 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet 6

2 ASIAKASTURVALLISUUS 7

2.1 Palveluiden laadulliset edellytykset 7

2.2 Vastuu palvelujen laadusta 7

2.3 Asiakkaan asema ja oikeudet 8

2.4 Muistutusten käsittely 13

2.5 Henkilöstö 14

2.6 Monialainen yhteistyö ja palvelujen koordinointi 15

2.7 Toimitilat ja toimintaympäristö sekä niiden turvallinen käyttö 16

2.8 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologia 19

2.9 Lääkehoitosuunnitelma 19

2.10 Asiakastietojen käsittely ja tietosuoja 20

2.11 Asiakaspalautteen kerääminen 21

3 OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA 22

3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen 22

3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely 25

3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen 27

3.4 Ostopalvelut ja alihankinta 28

3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta 28

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN TOIMEENPANO, JULKAISEMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN 29

LIITE 1 Tehtävänkuvat ammattinimikkeittäin 31

LIITE 2 Ilmoitus epäasiallisesta kohtelusta 33

LIITE 3 Väkivaltaisen tai uhkaavasti käyttäytyvän henkilön kohtaaminen.....34

LIITE 4 Toimintaohje läheltä piti -tilanteiden ja mahdollisten väkivaltatilanteiden läpikäyntiin 35

LIITE 5 Ilmoitus läheltä piti-/vaaratilanteesta 36

LIITE 6 Sosiaalihuollon palveluun liittyvä kantelu 37

LIITE 7 Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma 42

JOHDANTO

Omavalvontasuunnitelman avulla varmistetaan, että jokainen lastenkotiin sijoitettu lapsi saa tarvitsemaansa hoitoa ja kasvatusta sekä apua huostaanoton ja kodin ulkopuolelle sijoittamisen perusteena olleisiin asioihin. Omavalvontasuunnitelmassa kiinnitetään huomioita siihen, miten lapsen tarvitsemaa sijaishuoltoa toteutetaan ja miten sen laatu varmistetaan. Omavalvonnan tavoitteena on, että henkilökunta arvioi koko ajan omaa toimintaansa. Henkilökunnan täytyy kuulla asiakkaita ja omaisia laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyvissä asioissa sekä ottaa asiakaspalaute huomioon toiminnan kehittämisessä. (THL, 2023)

Toivonniemen toimintaa ohjaavat pääosin seuraavat lait;

- ✓ Perustuslaki L 731/1999
- ✓ Lastensuojelulaki L 417/2007
- ✓ Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta L 361/1983
- ✓ Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista L 812/2000
- ✓ Perusopetuslaki L 628/1998
- ✓ Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista L 254/2015
- ✓ Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä L 703/2023
- ✓ Pelastuslaki L 231/1999
- ✓ Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta L 741/2023
- ✓ Sosiaalihuoltolaki L 1301/2014
- ✓ Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä L 817/2015
- ✓ Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä L 504/2002

1 PALVELUNTUOTTAJAA JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT

1.1 Palveluntuottajan perustiedot

Palveluntuottaja

Nimi	**Y-tunnus**
Loventa Oy	2127060-8

Kunta

Sijaintikunta
Ulvila
Sote-alue
Satakunnan hyvinvointialue Sairaalantie 3, 28500 Pori Vaihde: 02 62771

Toimintayksikkö

Nimi	**Katuosoite**
Lasten- ja nuortenkoti Toivonniemi	Koskitie 17
Postinumero	**Postitoimipaikka**
29340	Kullaa
Palvelumuoto	
Lastensuojelun sijaishuolto	
Vastuuhenkilö	**Puhelin/sähköposti**
Yksikönjohtaja Joanna Lehtonen	joanna@toivonniemi.fi
Vastuuhenkilöä sijaistava henkilö	045 123 9081
Kasvatusjohtaja Teija Laurén	teija@toivonniemi.fi

Toimintalupatiedot

Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisajankohta
19.12.2007
Palvelu, johon lupa myönnetty
Ympärivuorokautiset yksityiset sosiaalipalvelut, perhetyö, lapsiperheiden sosiaalityö ja ohjaus, sosiaaliohjaus sekä jälkihuolto.
Rekisteröintipäätöksen ajankohta
19.12.2007

1.2 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Toiminta-ajatus

Lasten- ja nuortenkoti Toivonniemessä hoidamme ja ohjaamme hyvinvointialueiden huostaan ottamia ja avohuollon tukitoimenpiteenä sijoitettuja lapsia. Toivonniemi on kodinomainen asuinyksikkö seitsemälle 6–17-vuotiaalle lapselle. Tavoitteenamme on luoda lapselle kokonaisvaltainen fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen mahdollisuus kasvuun sekä turvallinen perushuolenpito. Toivonniemessä hoidetaan lapsia turvallisilla ja selkeillä rajojen asettelulla – arkiturvalla sekä henkilökunnan yhtenäisellä työotteella.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Toivonniemessä on kodinomaiset, viihtyisät ja turvalliset puitteet lapsen fyysiselle, psyykkiselle ja sosiaaliselle kasvulle sekä eheytymiselle. Toimintamme perustuu strukturoituun arkeen ja sääntöihin, jotka takaavat arjen ennakoitavuuden ja jatkuvuuden. Lapsen hoidon ja huolenpidon kannalta on hyvin tärkeää, että lapsi tulee kuulluksi, kohdatuksi ja ymmärretyksi yksilönä. Lasten yksilölliset kokemukset huomioidaan ja niistä kannustetaan myös puhumaan. Lapsia kuunnellaan niin, että he kokevat tulleensa ymmärretyksi ja saavat kokemuksen siitä, että he ovat hyväksyttyjä sekä saavat osakseen ymmärrystä, turvaa ja hellyyttä. Lapsikeskeinen vuorovaikutus, yksilöllinen huomioiminen ja arkiturva hoitavat sekä vaikuttavat olennaisella tavalla lapsen kehitykseen ja eheytymiseen. Lapsille opetetaan ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti vastuullisuutta tehtävien suorittamiseen ja opetetaan kantamaan vastuuta niistä. Lapsen hoidolle ja kasvatukselle luodaan henkilökohtaiset tavoitteet ja niiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

Toivonniemen arvoihin lukeutuvat:

- ✓ Lapsikeskeisyys
- ✓ Aito välittäminen
- ✓ Sitoutuminen ja vastuu
- ✓ Ammatillisuus
- ✓ Lämminhenkinen yhdessäolo ja -tekeminen
- ✓ Yhteisöllisyys

2 ASIAKASTURVALLISUUS

2.1 Palveluiden laadulliset edellytykset

Laadunhallinta

Lastensuojelua ja sen laatua säätelevät erilaiset lait, asetukset ja eettiset periaatteet. Sijaishuollon tulee edistää lapsen suotuisaa kehitystä ja hyvinvointia sekä tehtävä yhteistyötä lapsen perheen, läheisten sekä muiden lapsen elämään vaikuttavien yhteistyökumppanien, kuten hänen koulunsa kanssa. Erityinen huomiomme on asiakkaan ihmisarvoisessa kohtelussa ja yksityisyyden suojassa. Toivonniemen arjessa nämä näkyvät muun muassa työotteessa, jossa korostetaan asiakkaan yhdenvertaista, syrjimätöntä ja kunnioittavaa kohtelua. Kaikessa toiminnassa pyrimme huomioimaan YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen kirjatut lapsen oikeudet. Toivonniemen henkilöstö arvioi päivittäisissä toimissaan työn toteutumista, tuvallisuutta sekä laatua. Pienenä työyhteisönä käymme tarvittaessa yhdessä keskustelua havaitsemistamme puutteista tai epäkohdista. Oleellinen osa laadunvalvontaamme on myös säännöllisesti kerättävä palaute. Palautetta kerätään lapsilta, vanhemmilta ja sosiaalityöntekijöiltä.

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Palo- ja pelastusturvallisuudesta sekä asumisturvallisuudesta vastaavat työyhteisön ohella eri viranomaiset. Toimintayksikön sisäisten riskien arvioinnissa hyödynnämme oman henkilöstön osaamista sekä yhteistyötä viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Koko henkilökunta on käynyt JaKaTeam Oy:n järjestämän alkusammutuskoulutuksen. Yksikössämme on palohälytysjärjestelmä, jonka toimivuus tarkastetaan neljä kertaa vuodessa. Toivonniemessä on sääntöjen mukaiset alkusammutusvälineet, joiden kuntoa ja voimassaoloa tarkastetaan säännöllisesti.

2.2 Vastuu palvelujen laadusta

Vastuuhenkilöt

Toivonniemen esihenkilöiden tehtävänä on huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista.

Toimitusjohtajamme vastaa siitä, että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Toivonniemen esihenkilöinä toimii yksikönjohtaja Joanna Lehtonen, toimitusjohtaja Markus Lehti sekä kasvatusjohtaja Teija Laurén.

Esihenkilöillämme on päävastuu myönteisen asenneympäristön luomisessa epäkohtien ja turvallisuuskysymysten käsittelylle. Riskienhallinta vaatii aktiivisia toimia koko Toivonniemen henkilökunnalta. Kaikki työntekijämme osallistuvat turvallisuustason ja -riskien arviointiin sekä turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Työntekijöidemme on ilmoitettava turvallisuutta tai terveyttä uhkaavista vaaroista työnantajalle, joka on velvollinen toimimaan asian kuntoon saamiseksi. Turvallisuusvastaavana toimii toimitusjohtaja Markus Lehti.

Yksikön lääkehoito perustuu yksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, jota päivitetään säännöllisesti. Uusin lääkehoitosuunnitelmamme on hyväksytty 9.10.2025 ProEdun lääkäri Lars Konttisen toimesta. Lääkehoidon ja lääkehoitosuunnitelman laatimisesta ja ajantasaisuudesta vastaavana toimii sairaanhoitaja (AMK) Maarit Weckström.

Asiakaspalautteen keräämisestä sekä omavalvontasuunnitelman ajantasaisuudesta vastaa yksikönjohtaja Joanna Lehtonen.

2.3 Asiakkaan asema ja oikeudet

Palvelutarpeen arviointi

Arvion lastensuojelulain mukaisten palvelujen ja tukitoimien tarpeesta tekee sosiaalityöntekijä. Palvelun tarvetta arvioidaan yhdessä lapsen ja hänen läheistensä tai laillisen edustajansa sekä lapsen sosiaalityöntekijän kanssa. Palvelutarpeen arviointi kattaa kaikki toimintakyvyn ulottuvuudet, joita ovat fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen ja kognitiivinen toimintakyky. Lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon toimintakyvyn heikkenemistä ennakoivat eri ulottuvuuksiin liittyvät riskitekijät, kuten terveydentilan epävakaus, heikko ravitsemustila, turvattomuus, sosiaalisten kontaktien vähyys tai kipu. Sijoittavan hyvinvointialueen sosiaalityöntekijä vastaa asiakassuhteen päättämisestä.

Alaikäisen asiakkaan toivomukset ja mielipide on selvitettävä ja otettava huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa edellyttämällä tavalla. Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on ensisijaisesti otettava huomioon asiakkaan toivomukset ja mielipide ja muutoinkin kunnioitettava hänen itsemääräämisoikeuttaan. Säännöllisissä asiakassuunnitelma- palavereissa lapset ovat itse mukana ja näin ollen saavat vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.

Hoito ja kasvatussuunnitelma

Toivonniemessä asuville lapsille laaditaan henkilökohtainen hoito- ja kasvatussuunnitelma, joka täydentää lastensuojelulain 30§:n mukaista asiakassuunnitelmaa. Hoito- ja kasvatussuunnitelman tarkoituksena on havainnollistaa lapsen tavoitteet ja kuvata yksityiskohtaisesti, miten lapsen tarpeisiin vastataan. Suunnitelma laaditaan aina yhdessä lapsen kanssa ja sitä päivitetään tarvittaessa. Suunnitelmaa varten kuullaan myös lapsen huoltajia. Hoito- ja kasvatussuunnitelma toimitetaan lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen ja asiallinen kohtelu

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan. Toivonniemessä henkilökuntamme kunnioittaa ja vahvistaa lapsen itsemääräämisoikeutta ja tukee hänen osallistumista palveluidensa suunnittelussa ja toteuttamisessa. Lapsella on mahdollisuus esittää toiveitaan kuka häntä auttaa mielipiteidensä ilmi saattamiseksi.

Lapsella on erityisiä oikeuksia sijaishuollon aikana. Lastensuojelulain mukaan näitä ovat muun muassa oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja tarpeitaan vastaavaan sijaishuoltopaikkaan, oikeus hyvään kohteluun, oikeus tavata hänelle läheisiä ihmisiä, oikeus tavata sosiaalityöntekijää, oikeus saada tietoa omasta tilanteestaan ja oikeus saada käyttövaroja. Toivonniemessä lasten omaohjaajat käyvät lapsen kanssa keskusteluja ja varmistavat, että lapsi on tietoinen omista oikeuksistaan ja että lapsi ymmärtää omat oikeutensa. Toivonniemessä ohjaajat selvittävät ja tukevat lasta ilmaisemaan omat toiveensa ja mielipiteensä itseään koskevissa asioissa. Ohjaajat tuovat tarvittaessa lapsen mielipiteen esiin esimerkiksi asiakassuunnitelmaneuvotteluissa ja aina kun siihen on tarvetta.

Lapset ovat asiantuntijoita omaan elämäänsä ja arkeensa liittyvissä asioissa. Lasta pyritään hoitamaan hänen omalla äidinkielellään, hänen uskontoaan ja kulttuuriaan kunnioittaen. Kunnioitamme lasta omana itsenään, jolloin hänen tapansa ja tottumuksensa huomioidaan. Henkilökuntamme pyrkii tunnistamaan lapsen toiveet ja tarpeet. Lapsia tuetaan omien tavoitteidensa asettamiseen ja niiden toteuttamiseen.

Jokaisella Toivonniemessä asuvalla lapsella on oma huone, hän käyttää omia vaatteitaan ja henkilökohtaisia tavaroitaan. Oma huone on sisustettu ja kalustettu valmiiksi ja lapset voivat halutessaan tuoda mukanaan omia kalusteita ja sisustustarvikkeita. Lapsen huone on lapsen oma tila, jota muut eivät käytä, ja niin ollen myös oma rauha, jota muut lapset ja aikuiset kunnioittavat.

Toivonniemessä lapset saavat ikätasonsa mukaisesti käyttövaroja. Varat maksetaan joko kerran viikossa tai lapsen niin halutessa kerran kuukaudessa. Maksuista pidetään kirjaa ja lapsi itse saa päättää käyttövaroistaan. Lapsilla on käytössä omat puhelimet, joilla he voivat pitää yhteyttä heille tärkeisiin henkilöihin. Lasten läheiset ja ystävät voivat vierailla sovitusti Toivonniemessä. Vierailuista sovitaan henkilökuntamme kanssa.

Lapselle annetaan mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Lasta koskeva asia on käsiteltävä ja ratkaistava siten, että ensisijaisesti otetaan huomioon lapsen etu. Lapsi otetaan huomioon yksilönä ja kaikessa tavoitteena on lapsen edun mukainen toiminta.

Rajoitustoimenpiteet

Toivonniemessä pyritään elämään arkea niin, ettei rajoitustoimenpiteitä tarvita. Asioista keskustellaan avoimesti kuuntelemalla lapsen mielipide ja kertomalla työntekijöiden näkökulma asiaan. Rajoitustoimenpiteille on aina oltava laissa säädetty peruste ja sosiaalihuollossa itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa ainoastaan silloin, kun lapsen tai muiden henkilöiden terveys tai turvallisuus uhkaa vaarantua. Päätös perustuu aina tarkkaan ja yksilölliseen arviointiin käsillä olevan tilanteen olosuhteet ja tosiseikat huomioon ottaen. Rajoitustoimenpiteen on aina perustuttava lastensuojelulakiin eikä rajoitustoimenpidettä voi käyttää rangaistuksena, eikä sitä voida perustella laitoksen säännöillä. Rajoitustoimenpiteitä voidaan kohdistaa ainoastaan huostaanotetulle (40§) tai kiireellisesti sijoitetulle (38§) lapselle. Rajoitustoimenpiteitä ei voi soveltaa avohuollon tukitoimena sijoitettuun lapseen.

Itsemääräämisoikeutta rajoittavista toimenpiteistä tehdään aina asianmukaiset kirjalliset päätökset. Rajoitustoimenpiteet toteutetaan lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen. Rajoitustoimenpiteistä tehdään aina kirjallinen selvitys lasta koskeviin asiakirjoihin.

Rajoituspäätösten ja selvitysten tekeminen: Vain delegointimääräyksen saaneet ohjaajat ovat oikeutettuja tekemään seuraavat päätökset:

- ✓ henkilöntarkastus 66 §
- ✓ henkilönkatsastus 66 a §
- ✓ omaisuuden ja lähetysten tarkastaminen 67 §
- ✓ liikkumisvapauden rajoittaminen 69 §
- ✓ luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen 69 a §

Näiden rajoittamistoimenpiteiden lisäksi hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvalla henkilöllä on suoraan lastensuojelulain nojalla ja siinä määriteltyjen edellytysten vallitessa oikeus aineiden ja esineiden haltuunottoon 65 § ja kiinnipitämiseen 68 §. Aineiden ja esineiden haltuunotosta ei tehdä päätöstä, jos em. tavarat palautetaan välittömästi tilanteen rauettua. Kiinnipidosta ei tehdä päätöstä. Tarkka selvitys / kirjaus tapahtuneesta tehdään Nappulaan. Rajoitustoimenpiteet kirjataan aina Nappulaan. Kirjaamisella turvataan toimenpiteiden käytön seuranta ja valvonta. Kirjaamisella on tärkeä merkitys arvioitaessa lapsen tarvitsemaa apua ja tukea.

Lyhytaikaisesta, enintään 30 vrk kestävästä yhteydenpidon rajoittamisesta (62 §; 63 §) voi päättää yksikönjohtaja Joanna Lehtonen.

Toistuva rajoitustoimenpiteiden käyttäminen on usein merkki siitä, että lapsi tarvitsee enemmän tukitoimia tai hoitoa. Rajoitustoimenpiteestä ilmoitamme aina viipymättä lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle, lapsen huoltajille ja käsitellään asia lapsen kanssa. Lapsen ja vanhempien mielipide selvitetään rajoitustoimenpidettä tehtäessä ja heidän kanssaan keskustellaan lapseen kohdistettujen rajoitustoimenpiteiden syistä ja mahdollisista vaikutuksista hoito- ja kasvatussuunnitelmaan ja asiakassuunnitelmaan.

Epäasiallinen kohtelu, haittatapahtuma tai vaaratilanne kirjataan ja tilanne käydään läpi lapsen kanssa. Tilanteen purkamiseen osallistuu lapsi, omaohjaaja, Toivonniemen esihenkilö sekä mahdollisuuksien mukaan epäasialliseen kohteluun tai loukkaavaan käytökseen syyllistynyt henkilö. Rikosoikeudellisissa tilanteissa ohjaamme asian poliisille. Kaikista tilanteista tiedotamme lapsen sosiaalityöntekijää ja lapsen perhettä. Tiedotus tapahtuu välittömästi puhelimitse. Tapahtumat kirjataan Nappulaan ja kuukausikoosteeseen. Epäasialliseen kohteluun puuttuminen ja siitä esihenkilölle tiedottaminen on jokaisen työntekijämme velvollisuus.

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

Osana omavalvontasuunnitelmaa on Toivonniemessä asuvien lasten kanssa yhdessä laadittu hyvää kohtelua koskeva suunnitelma, joka on tämän omavalvontasuunnitelman liitteenä. Hyvän kohtelun suunnitelmassa kuvaillaan sitä, kuinka lasten oikeuksia kunnioittavaa ja hyvää kohtelua toteutetaan Toivonniemessä.

Asiakkaan osallisuus

Eri ikäisten lasten ja heidän perheidensä ja läheistensä huomioon ottaminen on olennainen osa Toivonniemen palvelujen sisällön, laadun, asiakasturvallisuuden ja omavalvonnan kehittämisessä. Laatu ja hyvä hoito voivat tarkoittaa eri asioita henkilöstölle, lapselle sekä hänen läheisilleen. Lapsen ja hänen läheistensä osallisuus tarkoittaa heidän näkemyksensä ja toiveidensa huomioon ottamista kaikissa Toivonniemen palveluun ja toiminnan kehittämiseen liittyvissä tilanteissa. Osallistaminen lapsen kohdalla on opettamista kantamaan vastuuta omasta elämästään.

Asiakkaan oikeusturva

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus hyvään kohteluun ilman syrjintää. Toivonniemessä lasta kohdellaan hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioittaen. Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä lapsella on oikeus tehdä muistutus yksikönjohtajalle tai tarvittaessa johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös asiakkaan laillinen edustaja, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa. Toivonniemessä kiinnitämme ilman muistutustakin huomiota lasten hyvään kohteluun ja tarvittaessa reagoimme epäasialliseen tai loukkaavaan käytökseen lasta kohtaan.

Lapsella on oikeus olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä joko puhelimitse tai sähköpostilla. Tarvittaessa autamme lasta yhteydenpidossa. Rajoittamista koskevissa asioissa on lapsella oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta.

2.4 Muistutusten käsittely

Muistutuksen vastaanottaja Yksikönjohtaja Joanna Lehtonen joanna@toivonniemi.fi • Yksikönjohtaja ottaa toimintaa koskevat muistutukset vastaan ja käsittelee ne yhteistyössä työyhteisön ja tarvittaessa sosiaalitoimen edustajan kanssa.
Sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamistaan palveluista Jari Mäkinen sosiaaliasiavastaava@sata.fi, p. 044 707 9132 Sosiaaliasiavastaavan tehtävänä on: • Neuvoa sinua, jos sinulla on kysyttävää sosiaalihuollon asiakaslaista. • Auttaa sinua, jos haluat tehdä muistutuksen. Voit tehdä muistutuksen, jos koet, että olet saanut huonoa kohtelua sosiaalipalvelun yhteydessä. Muistutus tehdään sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon viranhaltijalle. • Tiedottaa sinulle sinun oikeuksistasi. • Seurata asiakkaiden oikeuksien kehitystä kunnassa.
Vastuualuejohtaja, erityispalvelut/ lasten, nuorten ja perheiden palvelut Mari Levonen Muistutukset toimitetaan osoitteeseen: Sairaalantie 3, 28500 Pori tai kirjaamo@sata.fi
Lounais-Suomen aluehallintovirasto sosiaalihuollon ylitarkastaja Tiina Ronkamo, VTM tiina.ronkamo@avi.fi, p. 0295 018 130 PL 22, 20801 Turku • Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen oikeusasiamies@eduskunta.fi, p. 09 4321 (eduskunnan vaihde) Arkadiankatu 3, 2. krs., 00100 Helsinki
Kantelun tekemistä koskeva ohjaus Neuvontalakimies p. 09 4321 (eduskunnan vaihde)

2.5 Henkilöstö

Sijoitetuilla lapsilla voi olla takanaan useita sijoituksia ja useita traumatisoivia kokemuksia. Lasten tilanteet ovat kuitenkin aina yksilöllisiä, ja siksi tuen tarpeet voivat olla keskenään hyvin erilaisia. On erityisen tärkeää, että sijaishuoltohenkilöstöllä on riittävä koulutus, kokemus ja ammattitaito tehtäväänsä. Henkilöstöltä vaaditaan hyvin laaja-alaista ammattitaitoa sekä kykyä työskennellä vaativissakin tilanteissa. Toivonniemen työyhteisössä on monipuolisesti sosiaali- ja terveysalan ammattitaitoa ja vuosien kokemus lastensuojelulaitos-, trauma-, kriisi- ja turvakotityöstä. Henkilöstöstä löytyy myös neuropsykiatrinen valmentaja.
Toivonniemessä työskentelee:

- ✓ Sosionomi (AMK) 2,5
- ✓ Sairaanhoitaja (AMK) 2
- ✓ Lähihoitaja 2
- ✓ Kuntoutuksen ohjaaja 0,5
- ✓ Lasten ja nuorten erityisohjaaja 1
  (sosionomi (AMK) opiskelija)

Henkilöstön tehtävänkuvaukset on kuvattu tämän omavalvontasuunnitelman liitteessä.

Toivonniemessä työskentelee lisäksi vakituisia sijaisia henkilöstömäärän riittävyyden varmistamiseksi myös poikkeustilanteissa. Sijaispiiriin kuuluu kaksi lähihoitajaa sekä yksi sosiaalityöntekijä.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Toivonniemessä on samoja kasvatusperiaatteita omaava monipuolinen työyhteisö. Valinnoissa olemme kiinnittäneet huomiota henkilöön persoonana ja olemme edellyttäneet yhteistyökykyä, vuorovaikutustaitoja ja etenkin kykyä olla turvallinen aikuinen. Toimivan tiimin edellytyksiä ovat selkeät pelisäännöt ja tavoitteet sekä yhtenevät ongelmaratkaisumenettelyt. Kaikilta palveluksessamme olevilta työntekijöiltä tarkistetaan rikosrekisteriote työsuhteen alkaessa. Rekrytointitilanteessa tarkastamme sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattioikeuksia koskevat rekisteritiedot sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä.

Henkilöstön perehdytys ja täydennyskoulutus

Lasten- ja nuortenkoti Toivonniemessä on uusien työntekijöiden, sijaisten sekä opiskelijoiden perehdyttämiseen käytössä perehdytyskaavake. Kannustamme ja mahdollistamme työyhteisömme jäseniä osallistumaan erilaisiin koulutuspäiviin ja lisäkoulutuksiin.

Henkilöstön riittävyyden seuranta

Lastensuojelulaki määrittää sijaishuollon henkilöstön määrästä. Toivonniemessä aamuvuorossa on tyypillisesti 2–3 työntekijää, iltavuorossa 3 työntekijää ja yövuorossa 1 työntekijä. Henkilöstön riittävyys huomioidaan työvuorosuunnittelussa. Poikkeustilanteessa, esimerkiksi työntekijän sairauspoissaolon takia kutsutaan sijaistyöntekijä. Arvioimme henkilöstön riittävyyttä paikalla olevien lasten lukumäärän mukaan.

2.6 Monialainen yhteistyö ja palvelujen koordinointi

Monialainen yhteistyö

Lastensuojelun piirissä oleva lapsi saattaa tarvita useita palveluja yhtäaikaisesti, jotta palvelukokonaisuudesta muodostuisi toimiva ja hänen tarpeitaan vastaava. Toivonniemessä tunnistetaan monialaisen yhteistyön merkitys ja teemme tiivistä yhteistyötä vanhempien, koulujen ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

2.7 Toimitilat ja toimintaympäristö sekä niiden turvallinen käyttö

Toimitilat

Toivonniemi on muuttanut vuodenvaihteessa 2022–2023 tunnelmalliseen vanhaan hirsitaloon, joka on remontoitu Toivonniemen tarpeiden mukaiseksi. Toivonniemessä on kodinomaiset, avarat ja valoisat tilat, jotka mahdollistavat mukavan ja lämminhenkisen yhdessäolon. Tilava keittiö antaa puitteet yhteiseen ruuanlaittohetkeen lapsen ja ohjaajan kesken – onnistuu tarvittaessa useammankin lapsen kanssa.

Isosta oleskelutilasta on kulku kahteen käytävään, joista pääsee seitsemään tilavaan ja valoisaan lasten huoneeseen (12–18 m²). Lasten huoneet on kalustettu perushuonekaluilla; sänky, pieni kirjoituspöytä, tuoli, lipasto sekä kiinteät vaatekaapit. Huoneissa on valmiina kattovalaisimet, matot ja verhot. Lapset saavat itse sisustaa huoneitaan kotoaan tuomillaan tavaroilla.

Toivonniemessä on kolme wc-tilaa sekä lapsia varten kaksi erillistä suihkutilaa. Pyykinpesua varten on oma tila, missä lapset ohjaajan avustamana pesevät omia pyykkejään.

Harrastehuone mahdollistaa monipuolisen yhteisen ajanvieton peleineen ja soittimineen. Harrastehuoneessa olevan videotykin avulla voidaan yhdessä katsella elokuvia isolta valkokankaalta.

Pyykinhuoltohuoneen ja harrastehuoneen väliseksi seinäksi on haluttu jättää vanhat hirsiseinät näkyville tuomaan ”historian havinaa”.

Toimintaympäristö

Toivonniemi sijaitsee Ulvilassa Kullaan Koskin kylässä, kauniin ja rauhallisen maalaismaiseman sekä hyvien harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä. Maaseudun rauha ja luonnon läheisyys tarjoavat lapselle hyvän ympäristön rauhoittumiselle. Toivonniemi sijaitsee valtatie 11 varrella, josta on hyvät kulkuyhteydet mm. Tampereelle, Ulvilaan ja Poriin.

Toimitilojen ja ympäristön turvallinen käyttö

Kiinteistöhuolto tulee Ulvilan kaupungilta, ja heidän tehtävänään on huolehtia talon ja pihan kunnossapidosta, piha-alueiden hoidosta ja tehdä tarvittavat perusparannukset/korjaukset. Korjaukset ja epäkohdat ilmoitetaan sähköisesti tilapalveluiden kautta Ulvilan kiinteistöhuoltoon. Toivonniemen siivouksesta ja pienistä pintakorjauksista huolehditaan henkilöstön toimesta.

Toivonniemellä on käytössään kaksi autoa, hybridi- sekä täyssähköauto, joiden kunnossapidosta vastaa toimitusjohtaja. Toivonniemessä on oma auton latauspiste ja hybridiauton tankkauksen hoitaa tarpeen mukaan Toivonniemen henkilöstö. Autojen huolto ja renkaiden vaihto toteutetaan aina niihin erikoistuneissa liikkeissä. Autot pesetetään autopesulassa.

Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Tavoitteenamme on luoda kokonaisvaltainen fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen mahdollisuus kasvuun sekä turvallinen perushuolenpito. Toivonniemen toiminta perustuu strukturoituun arkeen ja ohjeistuksiin, näin lapsi oppii ottamaan vastuuta oman arkensa sujumisesta. Aikuisen turvallinen ja huolehtiva läsnäolo, kokonaisvaltainen turvallisuus, rajojen asettaminen sekä yksilöllinen ja yhteisöllinen huomioiminen.

Toivonniemessä panostamme lapsen koulunkäynnin tukemiseen, teemme tiivistä yhteistyötä koulujen ja oppilaitosten kanssa. Kannustamme lasta mielekkään harrastuksen löytämiseksi ja tuemme lasten harrastustoimintaa kuljettamalla lapsia lähiseudun harrastuspaikkoihin. Myös Kullaalla on erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja Toivonniemen henkilökunta järjestää lapsille harrastus- ja viriketoimintaa.

Ravitsemus

Ruokailun järjestämisessä huomioidaan lasten toiveet sekä erityisruokavaliot. Huomioimme myös uskontoon tai eettiseen vakaumukseen perustuvat ruokavaliot. Toivonniemessä tehdään terveellistä ja monipuolista kotiruokaa ja noudatetaan säännöllistä ruokarytmiä: aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala.

Hygieniakäytännöt

Toivonniemen henkilökunta seuraa ja muistuttaa lapsia käsien pesun tärkeydestä, sillä käsiä pesemällä voidaan ehkäistä mahdollisten sairauksien tarttumista. Lasten hygieniasta

huolehditaan, kuten suihkussa käynnistä riittävän usein ja lapsille ostetaan heidän tarvitsemansa hygieniatuotteet. Aikuinen vastaa viime kädessä hygieniatilojen siisteydestä. Epidemiatilanteissa toimitaan annettujen ohjeiden mukaisesti. Toivonniemen henkilökunnalla on suoritettuna myös hygieniapassi.

Terveyden- ja sairaanhoito

Lastensuojelulain 51 § mukaisesti lääkäri tutkii lapsen terveydentilan sijoituksen alkuvaiheessa.

Toivonniemeen tulevat lapset tarvitsevat sekä perustason, että erityistason terveydenhuollon palveluita, kuten erikoissairaanhoidon lääkäri- ja terapiapalveluita.

Lääkäripalvelut ovat Ulvilan terveysasemalla, lähin lääkäripäivystys toimii Ulvilan terveysasemalla tai sen ollessa suljettuna Satasairaalan päivystyspoliklinikalla Porissa.
Lasten hampaat hoidetaan kouluhammaslääkärin tai tarvittaessa yksityisen hammaslääkärin palveluja käyttäen.

Porin lastenpsykiatrian poliklinikka toimii alle 13-vuotiaiden lasten psyykkisten häiriöiden erikoissairaanhoitotasoisena tutkimus- ja hoitopaikkana. Tarvittaessa poliklinikalta ohjataan lastenpsykiatrian osastohoitoon.

Porissa toimii nuorten vastaanottoryhmä, joka on tarkoitettu 13–22-vuotiaille nuorille. Työryhmän tavoitteena on nuoren ongelmatilanteen selvittäminen ja mahdollisen oikean hoitopaikan löytäminen tarvittaessa. Nuorisopsykiatrian poliklinikka vastaa sairaanhoitopiirin 13–22-vuotiaiden nuorten psykiatrisesta tutkimuksesta ja hoidosta. Porissa toimii myös nuorisopsykiatrian osasto sekä syömishäiriöyksikkö.

Viranomaishyväksynnät ja luvat

AVI:n lupa 19.12.2007 / muutoslupa myönnetty 16.12.2022 / muutoslupa myönnetty 16.4.2026
Palotarkastus 11.4.2025
Työsuojelutarkastus 13.3.2023
Terveystarkastus 11.6.2024
Satakunnan hyvinvointialueen tarkastuskäynti 4.3.2024

2.8 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologia

Toivonniemessä on käytössä lääkinnällisiä laitteita kuten verenpainemittari, kuumemittari, vaaka, ensiapuasema ja alkometri. Henkilöstö perehdytetään välineiden käyttöön ja tarvittavat kalibroinnit toteutetaan säännöllisesti ohjeistusten mukaan. Rikkoutuneet laitteet poistetaan käytöstä välittömästi.

Lasten lääkinnällisten laitteiden hankinta toteutetaan suunnitellusti lääkärin tai muun asiantuntijatahon määräyksestä. Lapsen omia henkilökohtaisia lääkinnällisiä laitteita voivat olla esimerkiksi silmälasit, silmätipat ja astmapiippu.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeita tehdään tarvittaessa vaarailmoitus terveysteknologiasta vastuussa olevaan Fimeaa.

2.9 Lääkehoitosuunnitelma

Yksikön lääkehoito perustuu yksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, joka on tehty Turvallinen lääkehoito-oppaan ohjeiden mukaisesti. Lääkehoitosuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti vuosittain. Uusin lääkehoitosuunnitelma on hyväksytty 9.10.2025. Lääkehoitosuunnitelman tarkastajana toimi ProEdun lääkäri Lars Konttinen.

Lääkehoidosta vastaava henkilö Maarit Weckström, sairaanhoitaja (AMK)	**Yhteystiedot**
Lääkehoidosta vastaavaa sijaistava henkilö Jenny Koskinen, sairaanhoitaja (AMK)	045 123 9082 toivonniemi@toivonniemi.fi

2.10 Asiakastietojen käsittely ja tietosuoja

Asiakastietojen käsittely ja tietosuojan toteutuminen

Asiakastyön kirjaaminen on jokaisen työntekijän vastuulla. Asiakirjahallinto toteutetaan tietosuojavaltuutetun antaman ohjeiston "Asiakirjahallinto ja asiakkaan yksityisyyden suoja yksityisessä sosiaalihuollon yksikössä" mukaan.

Sijoituksen aikana lapsesta saadaan erilaisia asiakirjoja ja kaikki dokumentit kootaan lapsen omaan mappiin. Jokapäiväinen raportointi toteutetaan Nappula- järjestelmää käyttäen. Jokaisella työntekijällä on sinne omat tunnukset. Kirjauksen jälkeen työntekijä sulkee ohjelmiston, jolloin asiakirja allekirjoittuu ja lukittuu.

Jokainen Toivonniemessä työskentelevä henkilö on vaitiolovelvollinen, hän on tutustunut ja allekirjoittanut salassapito- ja vaitiolositoumuksen. Lasten tietoja ja asiakirjoja säilytetään lukitussa toimistossa ja niitä voivat tarkastella ja käsitellä vain työntekijät. Sijaishuoltosuhteen päätyttyä kaikki lasta koskevat asiakirjat toimitetaan sosiaalitoimeen ja Toivonniemen tiedostoista hävitetään lasta koskevat asiat.

Asiakastietolain mukainen tietoturvasuunnitelma on laadittu 5.6.2025. Tietoturvasuunnitelma ei ole julkinen asiakirja ja sitä säilytetään Toivonniemen henkilöstön toimistossa. Toivonniemen tietosuojavastaavana toimii kasvatusjohtaja Teija Laurén, joka myös vastaa asiakastietolain 7 § mukaisen asiakastietojen käsittelystä ja siihen liittyvistä ohjeistuksista.

Asiakastietolain 90 § mukaisesti ilmoitamme tietojärjestelmäpalvelun tuottajalle, mikäli havaitsemme, että tietojärjestelmän olennaisten vaatimusten täyttymisessä on merkittäviä poikkeamia. Mikäli tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen poikkeama voi aiheuttaa merkittävän riskin asiakasturvallisuudelle tai tietoturvalle, ilmoitamme siitä Lupa- ja valvontavirastolle. Henkilötietojen tietoturvaloukkauksista ilmoitetaan tietosuojavaltuutetulle.

Mikäli havaitsemme käyttöympäristöön tai tietoverkkoon kohdistuvan merkittävän tietoturvallisuuteen liittyvän häiriön, jonka seurauksena tietojärjestelmien käyttö ja sosiaalipalvelujen toteuttaminen voi merkittävästi vaarantua, ilmoitamme siitä asiakastietolain 90 § mukaisesti viipymättä Lupa- ja valvontavirastolle.

2.11 Asiakaspalautteen kerääminen

Asiakaspalaute

Valvontalain 27§ velvoittaa palveluntuottajaa valvomaan oman ja mahdollisen alihankkijan toiminnan laatua ja asianmukaisuutta sekä asiakasturvallisuutta. Toivonniemessä kerätään asiakaspalautetta säännöllisesti yksikön palvelujen laadun ja mahdollisten kehittämiskohteiden tarkkailemiseksi.

Toivonniemen asiakaspalautejärjestelmä on uudistettu syksyllä 2022 laadukkaiden sijaishuollonpalvelujen toteutumisen seuraamiseksi ja takaamiseksi. Palautetta kerätään lapsilta, heidän huoltajiltaan sekä lapsen asioista vastaavalta sosiaalityöntekijältä 6 kk välein, sekä henkilöstöltä suullisesti. Palautteet käydään läpi henkilökuntapalavereissa, joissa keskustellaan missä on onnistuttu tai mitä pitäisi tehdä toisin. Parannusehdotukset otetaan käyttöön välittömästi sekä niiden toteutumista seurataan jatkossa.

Palautteista tehdään kooste joka julkaistaan puolivuosittain Toivonniemen verkkosivuilla. Kooste on esillä myös Toivonniemen ilmoitustaululla. Toivonniemessä pidetään säännölliset henkilöstöpalaverit sekä työntekijöiden kanssa käytävät kehityskeskustelut, jolloin henkilöstöllä on mahdollista antaa palautetta suullisesti. Lapsilta saadun palautteen yhteenveto käsitellään yhdessä lasten kanssa lastenpalavereissa.

3 OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA

3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Riskienhallinnan vastuut ja työnjako

Toivonniemen esihenkilöt vastaavat omavalvonnan ja riskienhallinnan suunnittelusta, toteutuksesta ja seurannasta. Riskienhallinnasta vastaa toimitusjohtaja Markus Lehti. Hän vastaa siitä, että toiminnan turvallisuuteen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Esihenkilöt vastaavat siitä, että henkilöstöllä on riittävä ja ajantasainen tieto turvallisuutta koskevista käytännöistä. Esihenkilöiden tehtävänä on myös pitää yllä sellaista työilmapiiriä, jossa epäkohtien esiintuominen on turvallista ja jossa turvallisuusasioista voidaan keskustella avoimesti.

Koko Toivonniemen henkilöstö osallistuu riskien arviointiin ja turvallisuuden ylläpitämiseen. Työntekijät tarkkailevat omassa päivittäisessä työssään mahdollisia vaaratilanteita ja epäkohtia sekä raportoivat niistä esihenkilöille välittömästi. Riskienhallinta edellyttää henkilöstöltä sitoutumista, halua oppia virheistä ja kykyä toimia muuttuvissa tilanteissa.

Riskienhallinnan luonteeseen kuuluu jatkuvuus. Koska lasten sijoitustilanteet, ryhmärakenne ja arjen tilanteet muuttuvat, myös riskit vaihtelevat. Toivonniemessä riskienhallintaa ja arviointia toteutetaan jokapäiväisessä työssä.

Riskien tunnistaminen

Asiakasturvallisuutta vaarantavien riskien tunnistaminen on omavalvontasuunnitelman ja omavalvonnan toimeenpanon lähtökohta. Ilman riskien tunnistamista ei riskejä voi ennaltaehkäistä eikä toteutuneisiin epäkohtiin voida puuttua suunnitelmallisesti. Omavalvonta perustuu riskienhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtien uhkia tulee arvioida monipuolisesti asiakkaan saaman palvelun näkökulmasta. Usein riskit ovat monien toimintojen summa. Riskienhallinnan edellytyksenä on, että työyhteisössä on avoin ja turvallinen keskusteluilmapiiri, jossa sekä henkilöstö että asiakkaat ja heidän omaisensa uskaltavat tuoda esille laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä havaintojaan.

Toivonniemessä pyritään löytämään asiakasturvallisuuteen vaikuttavat riskitekijät jo ennen kuin mitään haittaa pääsee tapahtumaan. Tunnistamme mm. seuraavat keskeiset riskit:

Henkilöstöön liittyvät riskit

Henkilöstön osaamiseen, jaksamiseen ja työskentelytapoihin liittyvät tekijät voivat aiheuttaa riskejä asiakasturvallisuudelle. Näitä ovat esimerkiksi perehdytyksen puutteet, epäyhtenäiset työkäytännöt, kuten se, että yksittäinen työntekijä ei noudata yhteisiä toimintaperiaatteita. Myös äkilliset sairauspoissaolot voivat kuormittaa henkilöstöä ja vaikuttaa työvuoron kulkuun.

Lääkehoitoon liittyvät riskit

Lääkehoidossa riskejä syntyy silloin kun vastuut ja työnjako eivät ole selkeitä tai lääkehoidon osaaminen on puutteellista. Riskiä lisäävät myös lasten lääkehoidossa tapahtuvat muutokset sekä tilanteet, joissa uusi lapsi saapuu Toivonnimeen uuden lääkityksen kanssa.

Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät riskit

Tietosuojan ja -turvan toteutuminen on keskeinen osa lastensuojelulaitoksen toimintaa. Toteutumisen riskejä voivat aiheuttaa esimerkiksi henkilötietojen ja asiakirjojen epäasianmukainen käsittely ja säilytys, turvallisten suojattujen yhteyksien käyttämättä jättäminen esim. suojattu sähköposti. Lasten pääsy toimistotiloihin ja heidän puhelimien käyttö yhteisissä tiloissa voi myös vaarantaa sekä lasten että henkilöstön yksityisyyttä.

Palvelun tuottamiseen ja hoitoon liittyvät riskit

Toivonniemen toimintaa voivat vaarantaa esimerkiksi puutteellinen kirjaaminen, tiedonkulun häiriöt, osaamisvajeet, riittämätön perehdytys, henkilöstövaje esim. äkillisen sairauspoissaolon aiheuttamana sekä työilmapiirin haasteet. Myös lapsen kokema epäasiallinen kohtelu on riski, joka heikentää luottamusta ja turvallisuuden tunnetta.

Yksikön tiloihin liittyvät riskit

Ympäristöön liittyviä riskejä voivat olla esimerkiksi puutteet paloturvallisuudessa, ulkopuolisten pääsy Toivonniemen tiloihin tai piha-alueelle. Riskejä voi olla myös tilojen käytön ominaisuuksissa, jotka voivat mahdollistaa vahingoittumisen tai vahingoittamisen.

Tiedonkulun riskit

Vuorotyö asettaa haasteita tiedonkululle. Riski syntyy esimerkiksi silloin, kun kirjaaminen on puutteellista, asiakastietoja ei ole päivitetty ajallaan sekä silloin kun sähköiset järjestelmät eivät toimi.

Asiakasturvallisuuteen liittyvät riskit

Lastensuojelulaitoksessa asiakasturvallisuuteen vaikuttavia riskejä voivat olla lasten ennalta-arvaamaton käyttäytyminen, väkivallan uhka; fyysinen ja psyykkinen, karkaaminen, omaisuuteen liittyvät ristiriidat kuten tavaroiden lainaaminen, myyminen ja ostaminen toiselta lapselta, toisten lasten kuvaaminen sekä ohjaajien puutteellinen tilannearvio.

Riskienhallinta on koko työyhteisön yhteinen asia ja riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista. Työyhteisö osallistuu turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen. Esihenkilöiden tehtävänä on vastata strategisesta riskien hallinnasta sekä huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista ja että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja.

Esihenkilöillä on myös päävastuu myönteisen asenneympäristön luomisessa turvallisuuskysymyksiä kohtaan. Riskienhallinta on jatkuvasti käytännössä mukana elävä asia. Koko työyhteisöltä vaaditaan sitoutumista, kykyä oppia virheistä sekä muutoksessa elämistä, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen on mahdollista. Jokaisella Toivonniemen työntekijällä on velvollisuus tuoda esille havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit. Henkilöstön yksilöllinen asiantuntemus saadaan hyödynnetyksi ottamalla henkilöstö mukaan omavalvonnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen. Toivonniemessä on nimetyt vastuuhenkilöt toiminnan eri osa-alueille.

Riskien arvioiminen

Tunnistetut riskit voidaan arvioida systemaattisesti niiden todennäköisyyden ja mahdollisen haittavaikutuksen perusteella. Arviointi tehdään henkilöstön yhteisessä keskustelussa, ja sitä tuetaan havaintojen kirjauksilla sekä toteutuneiden poikkeamien analysoinnilla. Riskin suuruus voidaan määritellä yhdistämällä sen todennäköisyys sekä vaikutus asiakasturvallisuuteen, toiminnan jatkuvuuteen tai henkilöstön työskentelyedellytyksiin. Arvioinnin perusteella riskit voidaan luokitella kiireellisiin, seurattaviin ja matalan tason riskeihin, mikä ohjaa toimenpiteiden suunnittelua ja priorisointia sekä ehkäisevien että korjaavien toimien osalta.

3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Riskien ja epäkohtien tunnistaminen

Asiakasturvallisuus sekä omavalvonta perustuvat riskinhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtia tarkastellaan monipuolisesti. Riskinhallinnan tavoitteena on tunnistaa ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen voi vaarantua. Riskinhallintaan kuuluu myös suunnitelmallinen toiminta todettujen epäkohtien ja riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi sekä toteutuneiden haittatapahtumien käsittely.

Työolojen ja -tilojen seuranta kuuluu kaikille Toivonniemen työntekijöille. Työnantaja huomioi työtehtäviä järjestellessään kohtuulliset riskitekijät, kuten työn luonteen, työolosuhteet, työntekijän ammattitaidon sekä yksilölliset tekijät. Toivonniemen tilat ovat lapsiystävälliset ja mahdolliset vaaratekijät on minimoitu ennaltaehkäisevästi.

Keittiötiloissa lapset toimivat vain aikuisten valvonnassa. Tarvittaessa tiloista poistetaan kaikki esineet ja välineet, joilla lapsi voi vahingoittaa itseään tai toisia. Pesuaineet, keittiöveitset ja sakset säilytetään lukituissa kaapeissa tai laatikoissa ja ohjaaja valvoo niiden käyttöä.

Epäkohtien ja vaaratilanteiden ilmoittaminen ja käsittely

Kaikki haittatapahtumat, läheltä piti -tilanteet sekä havaitut epäkohdat ilmoitetaan esihenkilöille ja niistä tehdään vaadittavat kirjaukset. Tapahtumat analysoidaan, syyt selvitetään ja niistä keskustellaan henkilöstön kanssa. Tarvittaessa asia käsitellään myös lapsen ja hänen läheistensä kanssa. Vakavissa tapauksissa asiakkaalle annetaan tieto mahdollisuudesta hakea korvauksia.

Lasten- ja nuortenkodissa voi ilmetä sekä sisäistä että ulkopuolista väkivallan uhkaa. Väkivallan uhan ennaltaehkäisyä ja hallintaa tukevat seuraavat käytännöt:

- ✓ Yksikössä on toimintaohjeet väkivaltatilanteiden varalle (liitteenä)
- ✓ Työntekijöillä on käytettävissään matkapuhelin, jota he pitävät mukanaan koko työvuoron ajan

- ✓ Työntekijät saavat turvallisuusasioita käsittelevää koulutusta (esim. Mapa-, alkusammutus- ja ensiapukoulutus)
- ✓ Yksikössä on pelastus- ja turvallisuussuunnitelma sekä poistumisturvallisuusselvitys
- ✓ Uhkatilanteet selvitetään ja puretaan keskustelemalla välittömästi tapahtuman jälkeen
- ✓ Työntekijöillä on mahdollisuus työnohjaukseen uhkatilanteiden jälkeen

Korjaavat toimenpiteet

Jokaiselle havaitulle epäkohdalle, poikkeamalle tai haittatapahtumalle määritellään tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Korjaavat toimet voivat olla esimerkiksi toimintatapojen muuttamista, ohjeiden päivittämistä, lisäkoulutusta tai fyysiseen ympäristöön liittyviä muutoksia. Toivonniemen esihenkilöt vastaavat korjaavien toimenpiteiden toimeenpanosta, henkilöstön tiedottamisesta sekä toteutumisen seurannasta. Korjaavista toimenpiteistä tehdään seurantakirjaukset.

Yksikössä käsitellään ja huomioidaan valvontaviranomaisten selvityspyynnöt, ohjaukset ja päätökset.

Ilmoitusvelvollisuus

Valvontalain 29 §:n mukaisesti Toivonniemen henkilöstöön kuuluvan tulee viipymättä ilmoittaa Toivonniemen esihenkilöille, mikäli hän tehtävissään havaitsee tai saa tietoonsa epäkohdan tai sen uhan lapsen sosiaalihuollon toteutumisessa. Korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään välittömästi.

Palvelun laatua tai asiakasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä vakavat haittatapahtumat tai vaaratilanteet, joita Toivonniemessä ei voida korjata omavalvonnallisin toimin, ilmoitetaan viipymättä palvelun tilaajalle ja valvontaviranomaiselle salassapitosäännösten estämättä. Valvontalain 30 §:n mukaisesti Toivonniemen toiminnasta vastaava henkilö Joanna Lehtonen huolehtii siitä, että henkilöstö tuntee ilmoitusvelvollisuutensa ja sen käytännön toteutuksen.

3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Riskienhallinnan seuranta ja raportointi

Toivonniemen riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja hallita toimintaan liittyviä riskejä jatkuvasti. Riskien arviointi on osa jokapäiväistä työtä, ja jokainen työntekijä vastaa havaitsemiensa epäkohtien ilmoittamisesta. Työnantajan on työturvallisuuslain 28 § mukaan asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi. Esihenkilöt arvioivat ilmoitettujen tapahtumien perusteella toimenpiteiden tarpeen ja vastaavat korjaavien toimien määrittelystä ja toteuttamisesta.

Havaitut poikkeamat, haittatapahtumat ja läheltä piti -tilanteet käsitellään säännöllisesti henkilöstöpalavereissa. Tavoitteena on yhteinen oppiminen ja toimintatapojen kehittäminen turvallisemmiksi. Toivonniemessä on käytössä vaara- ja haittatapahtuma -lomake, joka on omavalvontasuunnitelman liitteenä.

Valvontaviranomaisten selvityspyynnöt, ohjaukset ja päätökset käsitellään yksikössä viipymättä. Niiden perusteella arvioidaan toiminnan turvallisuutta ja laatua sekä toteutetaan tarvittavat korjaavat ja kehittävät toimenpiteet, joiden toteutumista seurataan osana omavalvontaa.

Hygieniaohjeiden ja infektiotorjunnan toteutuminen

Jokaisella Toivonniemen työntekijällä on suoritettuna hygieniapassi. Toivonniemessä on käytössä siivoussuunnitelma, jonka mukaisesti siivoustoimet toteutetaan. Toteutunut päivän siivous kuitataan tehdyksi sen suorittaneen työntekijän toimesta.

Mahdollisissa infektiotapauksissa infektioiden toimitaan nopeasti ja pyritään ehkäisemään tartuntojen leviäminen hyvän hygieniatason ja tarkoituksenmukaisten hoitokäytäntöjen avulla. Infektiotartunnan saanutta lasta pyritään hoitamaan niin, että tartuntariski saadaan mahdollisimman hyvin ehkäistyä.
Erilaisten tartuntatautien ehkäisyssä ja torjunnassa noudatetaan THL:n ohjeistuksia. www.thl.fi löytyy toimenpideohjeet yleisimpien tartuntatautien ehkäisemiseksi ja leviämisen ehkäisyksi.

Henkilöstön riskienhallinnan osaamisen varmistaminen

Riskienhallinta perustuu yhteistyöhön, avoimeen keskusteluun ja tiedon jakamiseen työyhteisössä. Osaamista vahvistetaan perehdytyksen, koulutusten, henkilöstöpalaverien ja työnohjauksen avulla. Turvallisuuden varmistaminen ja jatkuva kehittäminen ovat kaikille tärkeitä tavoitteita. Turvallisuuden kehittäminen edellyttää kykyä tunnistaa riskejä, esittää kysymyksiä, tarkastella vaihtoehtoja ja oppia sekä onnistumisista että virheistä.

3.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Alihankintapalveluja käytettäessä palveluyksikkö vastaa myös alihankintana tuotettujen palvelujen laadusta ja on velvollinen seuraamaan tämän tarjoamien palvelujen laatua. Tällä hetkellä Toivonniemi ei käytä alihankintapalveluja.

Alihankintapalveluja käytettäessä Toivonniemi tarkastaa alihankkijan omavalvontasuunnitelman.

3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Toivonniemen Valmius- ja jatkuvuussuunnitelmasta vastaa kasvatusjohtaja Teija Laurén. Valmius- ja jatkuvuuden hallinnasta vastaa toimitusjohtaja Markus Lehti.

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN TOIMEENPANO, JULKAISEMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN

Omavalvonnan suunnittelusta vastaavat henkilöt

Omavalvontasuunnitelma laaditaan Toivonniemen esihenkilöiden ja henkilöstön yhteistyössä. Henkilöstön sitoutuminen ja ymmärrys omavalvonnan merkityksestä, tarkoituksesta ja tavoitteista on oleellinen osa Toivonniemen omavalvonnan käytännön toteutumisen ja asiakastyön onnistumisen varmistamisessa. Omavalvontasuunnitelman päivittämisestä vastaa yksikönjohtaja Joanna Lehtonen.

Osana omavalvontasuunnitelmaa on liitteenä oleva Hyvän kohtelun suunnitelma, joka on tehty yhdessä Toivonniemessä asuvien lasten kanssa.

Omavalvontasuunnitelman seuranta ja päivitys

Suunnitelma tarkastetaan 4 kk välein ja päivitetään aina kun yksikön toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun tai asiakasturvallisuuteen vaikuttavia muutoksia. Tarkastamisen yhteydessä kirjataan omavalvontasuunnitelman päivitysraportti tämän omavalvontasuunnitelman yhteyteen. Omavalvontasuunnitelma käydään läpi koko Toivonniemen työyhteisön kanssa aina muutosten yhteydessä tai vähintään kerran vuodessa.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Omavalvontasuunnitelma on julkisesti nähtävillä Toivonniemen ilmoitustaululla, verkkosivuilla sekä esittelykansiossa, jotta kaikki omavalvonnasta kiinnostuneet voivat helposti ja ilman erillistä pyyntöä tutustua siihen.

Paikka ja päiväys	**Allekirjoitus**
Kullaalla 15.9.2025	*Joanna Lehtonen*

Päivitysraportti

Päivitetty 18.12.2025. Omavalvontasuunnitelmaan tehty Satakunnan hyvinvointialueen tarkastuskäynnillä 29.10.2025 ohjeistetut lisäykset.

Päivitetty 20.4.2026. Omavalvontasuunnitelmaan tehty muutokset vastuuhenkilöön ja henkilöstörakenteeseen liittyen.

LIITE 1 Tehtävänkuvat ammattinimikkeittäin

TEHTÄVÄKUVAUKSET AMMATTINIMIKKEITTÄIN

Toimitusjohtaja / yrittäjä, lasten ja nuorten erityisohjaaja, sosionomi (AMK) -opiskelija

- Hallinto- talous- ja laskutusasiat
- Markkinointi
- Verkostoituminen
- Osallistuu perustyöhön

Kasvatusjohtaja, sosionomi (AMK)

- Lähiesimies
- Yhteydenpito sosiaalitoimiin; väliraportoinnit, jaksokoosteet, yms.
- Uuden lapsen tullessa hoitaa kouluasiat, yms.
- Lausunnot, kilpailutukset, yms.
- Rekrytointi
- Vanhemmuustyö
- Osallistuu tarvittaessa perustyöhön

Yksikön johtaja, sosionomi (AMK), sosionomi (YAMK) -opiskelija

- Vastuuhenkilö
- Lähiesimies
- Työvuorolistat
- Palkka-asiat
- Kirjanpito-asiat
- Lausunnot, kilpailutukset, yms.
- Rekrytointi
- Omavalvontasuunnitelman ja hyvänkohtelun suunnitelman laatiminen/päivitykset
- Asiakaspalautteen kerääminen
- Osallistuu tarvittaessa perustyöhön

Ohjaaja 1, sairaanhoitaja (AMK)

- Perustyö
- Vastaa lääkehoidosta
- Vastaa lääkehoitosuunnitelmasta

Ohjaaja 2, sosionomi (AMK)

- Perustyö
- Neuropsykiatrinen valmentaja
- Opiskelee lyhytterapeutiksi

Ohjaaja 3, lähihoitaja

- Perustyö
- Kierrätysvastaava

Ohjaaja 4, sairaanhoitaja (AMK)

- Perustyö

Ohjaaja 5, sairaanhoitaja
- Perustyö

Ohjaaja 6, kuntoutuksen ohjaaja (AMK)
- Neuropsykiatrinen valmentaja
- Luonto- ja seikkailutoiminnasta sekä harrastustoiminnasta vastaava

Ohjaaja 7, lähihoitaja
- Perustyö
- Autovastaava

<u>TARVITTAESSA KÄYTETTÄVÄT VAKITUISET SIJAISET:</u>

Sijainen 1, lähihoitaja
- Perustyö

Sijainen 2, lähihoitaja
- Perustyö

Sijainen 3, yhteiskuntatieteiden maisteri
- Perustyö

LIITE 2 Ilmoitus epäasiallisesta kohtelusta

Työntekijä täyttää:

1Työntekijän ilmoitus Katson joutuneeni työssäni terveyttä vaarantavan häirinnän tai epäasiallisen kohtelun kohteeksi.	
Miten, milloin ja kenen toimesta häirintä ilmeni:	
Päiväys	Työntekijän allekirjoitus

Työnantaja täyttää:

2 Ilmoituksen vastaanotto Olen saanut tämän ilmoituksen tiedoksi työnantajan edustajana.	
Päiväys	Allekirjoitus

3 Asian selvittely työnantajan toimesta Työnantajan tulee selvittää tapahtumien kulku huolellisesti ja viivyttelemättä.	
Asian selvittelyyn osallistuivat:	Milloin (pvm):

4 Työnantajan ratkaisu Työnantajan on käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimenpiteisiin häirinnän lopettamiseksi.	
☐Häirintäilmoituksen perusteella on todettu esiintyvän häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua. Toimenpiteet häirinnän lopettamiseksi ja niiden aikataulu:	
☐Häirintäilmoitus ei johda toimenpiteisiin. Perustelut:	
Päiväys	Allekirjoitus

Työntekijä täyttää

5 Ratkaisun tiedoksi saattaminen työntekijälle	
Olen saanut tällä ilmoituksella työnantajan ratkaisun tiedoksi.	
Päiväys	Allekirjoitus

VÄKIVALTAISEN TAI UHKAAVASTI KÄYTTÄYTYVÄN HENKILÖN KOHTAAMINEN

Ennakointi:

- Varautuminen väkivaltatilanteisiin; väkivallan uhka voi tulla yksikön sisältä tai ulkoa, myös yllättäen
- Jokaisella työntekijällä on henkilökohtainen turvasuunnitelma
- Varmistetaan ympäristön turvallisuus ja poistumismahdollisuudet
- Ympäristön huomioiminen
    - terävät ja painavat esineet pois näkyviltä / saatavilta
    - avaimissa avautuva nauha
- Ulkopuolisen avun tarve – työtoverit, poliisi
- Kännykkä mukana työvuoroissa
- Turvallisuusmääräyksien ja – ohjeiden tunteminen ja noudattaminen
- Säännöllinen kouluttautuminen (Mapa)

Oma käytös:

- Varmistetaan mahdollisuus poistumiseen
- Ei oteta tarpeettomia riskejä
- Asiallinen, rauhallinen ja kunnioittava käytös – ei provosoida
    - kuuntele rauhallisesti ja asiallisesti
    - anna aikaa ja mahdollisuus rauhoittumiseen – jotta henkilö pystyisi tilanteen jälkeen ”säilyttämään kasvonsa”
    - älä reagoi henkilökohtaisuuksiin
    - älä tee äkkinäisiä liikkeitä
    - turvavälin pitäminen
    - pidä omat kädet näkyvissä
    - älä tuijota, mutta pidä katsekontakti
    - älä kosketa
    - älä käännä selkääsi, ennen kuin se on varmasti turvallista
    - tarkkaile henkilön käsiä ja katsetta
- Työtoveria ei jätetä yksin, tarkkaillaan tilannetta kauempaa puuttumatta asiaan – vain yksi henkilö puhuu / puhuttaa
- Hälytetään apua heti, kun se on mahdollista

Jälkipuinti:

- Uhkatilanteet selvitetään ja puretaan välittömästi niiden tapahduttua
- Työntekijöillä on mahdollisuus kriisiapuun ja / tai työnohjaukseen uhkatilanteiden jälkeen
- Työkavereiden tuki tärkeä
- Väkivalta ja uhkatilanteiden seuranta (ilmoitus läheltä piti- / vaaratilanteista)

TOIMINTAOHJE LÄHELTÄ PITI- TILANTEIDEN JA MAHDOLLISTEN VÄKIVALTATILANTEIDEN LÄPIKÄYNTIIN

Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajan huolehtimaan tarpeellisin toimenpitein työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Toimenpiteistä päättäessä työnantajan tulee ottaa huomioon työhön, työolosuhteisiin ja työympäristöön sekä työntekijän henkilökohtaisiin edellytyksiin liittyvät seikat. Työnantajan tulee olla selvillä työpaikan sekä fyysisistä että psykososiaalisista riskitekijöistä. Tietyillä toimialoilla väkivallan kohtaaminen kuuluu työnkuvaan, ei yksin työskentelyä, jos väkivallan uhka on ilmeinen.

Jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa haittaa tai vaaraa, työnantajan on työturvallisuuslain 28 §.n mukaan asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.

Läheltä piti- tilanteiden ja väkivaltatilanteiden jälkipuinti aloitetaan mahdollisimman pian (viimeistään 1–2 vrk tapahtuneesta) tapahtuman jälkeen. Paikalla ollut tai olleet henkilöt saavat esimiehen ja / tai muiden työntekijöiden kanssa käydä tilanteen läpi, ja kertoa omia tuntemuksiaan tapahtuneesta. Tarvittaessa on mahdollista myös ottaa yhteys työterveyshuoltoon tai työnohjaajaan.

Henkilökuntapalaverissa tai työnohjauksessa käydään sekä tapahtumien kulku ja kirjallinen seurantailmoitus läpi ja tehdään suunnitelma tapahtuman ennaltaehkäisevään toimintaan.

LIITE 5 Ilmoitus läheltä piti-/vaaratilanteesta

Työpaikka:	Ilmoittajan nimi:
Tapahtuman päivämäärä ja kellonaika:	
Työtehtävä:	
Mitä tapahtui/Mitä havaitsit? (Mitä oltiin tekemässä? Millä välineillä? Mitä sattui? Miksi?)	
Kuinka vastaava tilanne/tapahtuma voidaan estää tulevaisuudessa tai mitkä ovat tehdyt toimenpiteet?	

LIITE 6 Sosiaalihuollon palveluun liittyvä kantelu

Lupa- ja valvontavirasto

Kantelu

Tällä lomakkeella voit tehdä kantelun Lupa- ja valvontavirastoon epäillystä virheellisestä menettelystä tai laiminlyönnistä tai lainvastaisesta toiminnasta. Kantelun tekeminen ja sen käsitteleminen Lupa- ja valvontavirastossa on maksutonta. Varhaiskasvatuksen asioissa voit tehdä myös muistutuksen suoraan varhaiskasvatuksen järjestäjälle.

Kantelun voi tehdä myös toisen henkilön asiassa. Henkilön salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa ilman hänen suostumustaan vain hänen lailliselle edustajalleen. Henkilö, jonka asiaa kantelu koskee, voi ilmoittaa suostumuksensa valtakirjalla.

Lupa- ja valvontavirasto ei voi

- kumota tai muuttaa viranomaisen tekemiä päätöksiä
- käsitellä vahingonkorvauksia koskevia vaatimuksia
- määrätä kantelun kohdetta myöntämään tiettyä etua (esimerkiksi maksusitoumusta tai toimeentulotukea) tai suorittamaan tiettyä yksittäistä henkilöä koskevaa toimenpidettä (esimerkiksi hoitotoimenpidettä)
- käsitellä rikosoikeudellisia vaatimuksia
- käsitellä kantelun kohteen oikeusasemaa koskevia vaatimuksia (koskien esim. virka- tai työsuhdetta).

1. Kantelun tekijä (jos kantelun tekee useampi henkilö yhdessä, sen henkilön nimi, jolle asiaa koskeva ratkaisu lähetetään)

Sukunimi	
Etunimi	Henkilötunnus
Postiosoite	
Postinumero	Postitoimipaikka
Kotikunta	
Puhelinnumero	Sähköpostiosoite
Suostun asian sähköiseen käsittelyyn ja päätöksen vastaanottamiseen (tiedoksiantoon) sähköisesti	
Suostumus tiedoksiantoon ja käsittelyyn merkitsee sitä, että myös asiaa koskevat tiedustelut ja täydennyspyynnöt voidaan tehdä sähköisesti. Kantelijan sähköpostiosoitteen on oltava ajantasainen ja aktiivisessa käytössä.	

2. Jos kantelu koskee muun henkilön kuin kantelun tekijän asiaa, kyseessä olevan henkilön tiedot

Sukunimi	
Etunimi	Henkilötunnus
Postiosoite	
Postinumero	Postitoimipaikka
Kotikunta	
Puhelinnumero	Sähköpostiosoite
Suhde henkilöön, jonka puolesta kantelu tehdään Edunvalvoja Huoltaja Valtuutettu asiamies	
Omainen tai muu läheinen Muu Ilmoita suhteesi henkilöön:	
Lisää valtakirja lomakkeen liitteeksi.	

3. Kantelun kohteena oleva toiminta

Kantelun kohde (viranomainen, toimintayksikkö tai henkilö, jonka toimintaan tai laiminlyöntiin kantelu kohdistuu)
Kuvatkaa kantelun kohteena oleva toiminta tai laiminlyönti. Jos kantelun kohteena olevia tahoja on useita, kuvatkaa mahdollisimman tarkasti, mitä eri vaiheissa tapahtui.

Jatkoa edelliseltä sivulta.
(Kuvatkaa kantelun kohteena oleva toiminta tai laiminlyönti. Jos kantelun kohteena olevia tahoja on useita, kuvatkaa mahdollisimman tarkasti, mitä eri vaiheissa tapahtui.)

Ajankohta, jolloin kantelun kohteena oleva toiminta tapahtui

Kaksi vuotta vanhemmat asiat tutkitaan vain, jos siihen on erityinen syy. Jos kyse on kaksi vuotta vanhemmasta asiasta, tulee kantelussa tuoda esille kyseessä olevat erityiset syyt kantelun käsittelemiselle.

4. Kantelun perusteet

Miksi katsotte menettelyn olleen lainvastaista, virheellistä tai epäasiallista?

5. Asian käsittely muussa viranomaisessa

Jos asiasi koskee sosiaali- tai terveydenhuollon tai varhaiskasvatuksen kantelua, onko asiassa tehty muistutus?

Kyllä (liitä muistutus ja siihen saamasi vastaus kanteluun)

Ei

Asia on vireillä tai käsitelty:

Eduskunnan oikeusasiamiehen kansliassa

rikosasiana poliisilla

Aluehallintovirastossa

Potilasvakuutuskeskuksessa

Muualla, missä

Oikeuskanslerinvirastossa

Tietosuojavaltuutetun toimistossa

asia ei ole vireillä eikä käsitelty muussa viranomaisessa

Jos asia koskee sellaista päätöstä, josta voi tehdä oikaisuvaatimuksen tai valituksen, asiassa on tehty

oikaisuvaatimus

valitus hallinto-oikeudelle, mille?

ei kumpaakaan

en ole saanut asiasta päätöstä

6. Allekirjoitus

Paikka ja päiväys	Allekirjoitus Nimenselvennys

7. Liitteet

Kantelun liitteet

Kantelu tulee toimittaa Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon.

Jos lähetät kantelun sähköpostilla, on suositeltavaa käyttää Lupa- ja valvontaviraston suojattua sähköpostiyhteyttä. Käytä suojattua sähköpostiyhteyttä ainakin silloin, jos aineisto sisältää salassa pidettäviä tai muuten arkaluontoisia tietoja. Suojattu sähköposti: turvaviesti.lvv.fi

Lupa- ja valvontaviraston yhteystiedot

Lupa- ja valvontaviraston yhteystiedot

LIITE 7 Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

HYVÄN KOHTELUN SUUNNITELMA

Lasten- ja nuortenkoti Toivonniemi

SISÄLLYS

1 JOHDANTO 3

2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN JA YLLÄPITO....3

3 TOIVONNIEMI 4

4 KUINKA TOIVONNIEMEEN TULLAAN? 4

5 TOIVONNIEMEN AIKUISET....5

6 TOIVONNIEMEN TOIMINTA 6

7 TOIVONNIEMEN ARKI....7

8 ARJEN TURVALLISUUS TOIVONNIEMESSÄ....9

9 DOKUMENTOINTI....10

10 LAPSEN JA NUOREN ASEMA JA OIKEUDET 11

11 LAPSEN JA NUOREN VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET 12

12 RAJOITUSTOIMENPTEIDEN KÄYTTÖ....13

13 MITEN TOIVONNIEMESTÄ LÄHDETÄÄN? 15

14 LAPSEN OIKEUSTURVA 16

1 JOHDANTO

Jokaisella lapsella on oikeus hyvään kohteluun ja huolenpitoon, oikeus esittää mielipiteensä ja oikeus tulla kuulluksi. Kaikessa lastensuojelun toiminnassa huomioidaan aina lapsen etu. Lapsella on oikeus osallistua oman palvelunsa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Lapsen osallisuuden vahvistaminen ja lapsen läheisten kanssa tehtävä yhteistyö ovat tärkeitä lastensuojelun laatutekijöitä. Hyvän kohtelun suunnitelman tarkoituksena on turvata lapsen oikeuksien toteutuminen Toivonniemessä asumisen ajan.

Tässä suunnitelmassa kuvaillaan miten lasten oikeuksia kunnioittavaa ja hyvää kohtelua toteutetaan Toivonniemessä. Lapset otetaan mukaan suunnitelman tekemiseen ja se kirjoitetaan selkeäsanaisesti niin että kaikki Toivonniemen lapset ja aikuiset ymmärtävät sen samalla tavalla. Suunnitelman tarkoituksena on luoda avoimuutta ja yhteisymmärrystä yhteisistä säännöistä.

? Millaista on hyvä kohtelu ohjaajilta ja toisilta lapsilta?

”Kunnioittavaa”

”Kohdellaan tasa-arvoisesti”

”Jos lapsella on huolia, häntä kuunnellaan oikeasti, eikä vain siksi että voi kirjoitta sen rapsaan”

2 SUUNNITELMAN LAATIMINEN JA YLLÄPITO

Tämä hyvän kohtelun suunnitelma on lasten oma valvontasuunnitelma ja osa Toivonniemen omavalvontasuunnitelmaa. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma tehdään yhdessä lasten kanssa ja se päivitetään kerran vuodessa. Valmista suunnitelma säilytetään yhdessä omavalvontasuunnitelman kanssa Toivonniemen ilmoitustaululla kaikkien nähtävillä.

Tämä suunnitelma on tehty yhdessä lasten kanssa 12.5.2025

Päivitetty 18.12.2025

3 TOIVONNIEMI

Kullaalla sijaitseva Toivonniemi on perustason lasten- ja nuortenkoti, jossa voi asua samaan aikaan korkeintaan seitsemän lasta. Jokaisella lapsella on oma huone, jota saa sisustaan oman näköiseksi. Lapset noudattavat yksilöllistä päivärytmiä, mutta kaikilla on samat ruokailuajat ja ne ovat nähtävillä keittiössä. Toivonniemessä on avarat yhteiset tilat ja harrastehuone monenlaiseen aktiviteettiin kuten biljardi, ilmakiekko, videotykki ym.

4 KUINKA TOIVONNIEMEEN TULLAAN?

Toivonniemeen tullaan joskus melko yllättäen, mutta joskus lapsi pääsee tutustumaan tiloihin jo etukäteen. Jos Toivonniemessä tiedetään, että taloon on muuttamassa uusi lapsi, siitä kerrotaan muille lapsille. Jokainen lapsi tulee Toivonniemeen omista yksilöllisistä syistä. Kun lapsi tulee Toivonniemeen, hänelle esitellään hänen oma huoneensa ja sekä muut tilat. Lapselle kerrotaan

talossa noudatettavista yhteisistä säännöistä ja ruokailuajankohdista. Lapselle annetaan aikaa uuteen tilanteeseensa sopeutumiseen ja ensimmäinen viikko Toivonniemessä vietetään rauhassa asettumalla taloon ja tutustumalla toisiimme.

Kun muutat Toivoniemeen, olemme ottamassa sinut vastaan ja autamme asettumaan taloon. Olemme kaikki kiinnostuneita tutustumaan uuteen ihmiseen.

? Kuinka Toivonniemeen tullaan?

”Ovesta”

5 *TOIVONNIEMEN AIKUISET*

Toivonniemessä on monta aikuista ja päivän aikana aikuiset myös vaihtuvat. Aikuiset opastavat ja neuvovat arjen askareissa ja auttavat läksyissä, jos lapsi sitä toivoo. Aikuiset ovat kaikki erilaisia ja omia persoonia ja tekevät työtään eri tavalla. Kaikilla heillä on kuitenkin yhteinen tavoite ja se on lapsen kasvun ja kehityksen turvaaminen. Aikuisen tehtävänä on kuunnella ja miettiä yhdessä lapsen kanssa häntä askarruttaviin asioihin uusia näkökulmia.

6 TOIVONNIEMEN TOIMINTA

Toivonniemi on lasten koti. Toivonniemessä huolehditaan lapsen arjen sujumisesta ja hänen perustarpeittensa täyttymisestä. Perustarpeita ovat esimerkiksi ruoka, hygienia ja riittävä uni. Myös lapsen muista tarpeista huolehditaan kuten sopivasta vaatetuksesta. Aikuisilla on aina vastuu lapsen hoidosta ja huolenpidosta. Lasta kuunnellaan ja annetaan positiivista palautetta pienistäkin asioista. Lasta kohdellaan niin että hän tuntee itsensä hyväksytyksi juuri sellaisena kuin hän on, omana itsenään.

Toivonniemessä syödään joka päivä aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala. Koulupäivinä lounas syödään koulussa. Lapsilta kysytään ruokatoiveita ja he saavat itse vaikuttaa tarjottavaan ruokaan. Aina saa ja on toivottavaakin osallistua ruuanlaittoon.

Hygieniasta on hyvä pitää huolta ja peseydytään päivittäin. Se on huomaavaista myös muita kohtaan.

Opetellaan pukeutumaan sään mukaan. Aikuisille kerrotaan, jos on tarvetta vaateostoksille.

Toivonniemi tekee yhteistyötä monien lapsen elämässä olevien tahojen kanssa, kuten lapsen perheen, lapselle nimetyn sosiaalityöntekijän ja lapsen koulun kanssa. Toivonniemi tekee yhteistyötä myös muiden lapsen elämässä mukana olevien tahojen kanssa, jotka ovat mukana lapsen kasvun ja kehityksen turvaamisessa. Tällaisia tahoja voivat olla vaikka toimintaterapeutti tai Nupo.

? Mitä Toivonniemessä tehdään?

”Järjestellään lasten asioita”

”Hoidetaan lasten asioita”

”Pelaillaan”

”Autetaan lapsia”

7 TOIVONNIEMEN ARKI

Toivonniemessä eletään ihan tavallista, ison lapsiperheen arkea. Yhteiset säännöt helpottavat arjen sujuvuutta sekä lasten että aikuisten näkökulmasta. Lapset noudattavat arjen rutiineja kuten aamuisin kouluun herääminen, aamupala ja kouluun lähtö. Koulusta palattuaan lapsi voi pitää lepohetken tai tehdä läksyt vaikka heti. Säännölliset ruoka-ajat ovat keittiössä nähtävillä ja nukkumaanmenoajat ovat yksilöllisiä ja ikätasoisesti suunniteltuja riittävän levon turvaamiseksi. Lapsia opetetaan ottamaan vastuuta oman huoneensa siisteydestä ja pyykinpesusta. Aikuiset auttavat aina lapsen tarvitessa apua. Lapsia opetetaan ikätasoisesti suoriutumaan arjen askareista ja ottamaan vastuuta arjen sujumisesta.

Toivonniemessä asuminen ei kuitenkaan ole pelkkää arkista aherrusta. Lapsella on mahdollisuus mielekkääseen harrastukseen. Yhdessä vietetään vaikka leffailtoja herkutellen ja retkipäiviä lasten valitsemassa kohteessa. Lapsella on mahdollisuus viettää aikuisen kanssa myös kahdenkeskistä aikaa vaikkapa omaohjaajapäivän merkeissä.

Joskus täytyy saada ihan vaan loikoilla,

ettei uuvuta läksykirjojen alle. Läksyt on silti tehtävä ja aikuiselta saat apua aina sitä pyytäessä.

Toivonniemessä on harrastusmahdollisuuksia, mutta sinulla on mahdollisuus valita itsellesi mielekäs harrastus lähiseudulta. Olisiko tankotanssi sinun juttusi?

Hauskaa voi pitää myös Toivonniemessä yhdessä aikuisten ja muiden lasten kanssa. Aina ei oteta kaikkea niin vakavasti.

Voidaan harrastaa myös yhdessä ja opetella vaikka leipomaan!

Luonnossa on aina mielekästä liikkua. Tehdään yhdessä retkiä metsään katsomaan luonnon heräämistä, sienestämään tai ihan muuten vain luonnon rauhaan ja paistamaan makkaraa.

Suunnitellaan yhdessä kivaa puuhaan arkeen tai viikonloppuun ja pidetään vaikka naamiaiset!

Toivonniemessä juhlitaan aina lapsen synttäreitä. Muista kertoa aikuisille toivomasi tapa juhlia ja lahjatoiveesi!

? Millaisia sääntöjä Toivonniemessä on?

”Pyydetään lupa, jos mennään toisen lapsen huoneeseen”

”Itsellä on lupa päättää ketä omaan huoneeseen päästää”

”Toiselle pitää antaa tilaa, jos huomaa toisen olevan kiukkuinen tai surullinen”

”Toisten lasten ja aikuisten pitää kunnioittaa sitä, jos haluaa olla omassa rauhassa”

”Ei hatkoja!”

8 ARJEN TURVALLISUUS TOIVONNIEMESSÄ

Lapsella on oikeus turvallisuuteen. Aikuiset ovat aina vastuussa lasten turvallisuudesta Toivonniemessä. Joskus toisen lapsen käytös voi luoda turvattomuuden tunnetta ja lasten tulee voida luottaa siihen, että aikuiset puuttuvat aina epäasialliseen käytökseen. Jos lapsi kokee tulleensa kiusatuksi, hän voi aina kertoa siitä Toivonniemen aikuiselle. Tilanteissa, joissa lapsi tai aikuinen ko-

kee väkivallan uhkaa, ohjataan lapset aina ensisijaisesti turvaan tilanteesta. Toivonniemen aikuiset ovat oikeutettuja kiinnipitoon silloin kun lapsi on vaaraksi ympäristölleen tai itselleen.

Joskus toisen lapsen käytös voi pelottaa. Toivonniemen aikuiset ovat pitämässä huolta sinun turvallisuudestasi.

Toivonniemen aikuisilta saat turvaa ja voit keskustella pelottavasta tilanteesta aikuisen kanssa. Toivonniemen aikuisten ensisijainen tehtävä on luoda sinulle turvalliset olosuhteet elää.

Toivonniemen aikuisilla on ensiapu-, kiinnipito- ja alkusammutuskoulutus. Toivonniemessä on kattava palo- ja pelastussuunnitelma, palohälytysjärjestelmä ja sääntöjen mukaiset alkusammutusvälineet. Lapsille näytetään hätäpoistumistiet heidän saapuessaan taloon. Toivonniemeen tehdään palotarkastus vuosittain, jotta paloturvallisuus on ajantasainen.

9 *DOKUMENTOINTI*

Toivonniemessä kirjataan päiväraporttia Nappula-järjestelmään joka päivä. Päiväraporttien perusteella kootaan jaksokooste joka kuukausi. Jaksokooste lähetetään lapsen omalle sosiaalityöntekijälle, mutta myös vanhemmilla on oikeus pyytää se sijoittavalta hyvinvointialueelta. Lapsi saa lukea tehdyn koosteen ja kommentoida sitä. Lapsen omat kommentit lisätään koosteeseen mukaan. Lapsesta tehdään aina hoito- ja kasvatussuunnitelma yhdessä lapsen

kanssa ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Jokaisesta lapsesta on myös oma kansio, jota säilytetään toimistossa. Kansiossa säilytetään kaikki lasta koskevat paperiset dokumentit.

Sinulla on mahdollisuus tehdä aikuisen kanssa yhdessä sinua koskevat kirjaukset. Joka kuukausi sinusta tehdään kooste ja saat kommentoida siinä ilmeneviä asioita. Kommenttisi lisätään dokumenttiin.

10 *LAPSEN ASEMA JA OIKEUDET*

Lapsi huomioidaan aina yksilönä ja kaikessa Toivonniemen toiminnassa on tavoitteena lapsen edun toteutuminen. Lapsella on oikeus tulla kohdelluksi tasa-arvoisena omana itsenään. Lapsella on oikeus kokonaisvaltaiseen huolenpitoon sekä pitää yhteyttä ja tavata läheisiään ja muita lapselle tärkeitä ihmisiä. Jokaisella lapsella on oikeus hyvään kohteluun, oikeus esittää mielipiteensä ja oikeus tulla kuulluksi. Lapsella on oikeus osallistua oman palvelunsa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Lapsella on oikeus pitää säännöllisesti yhteyttä sosiaalityöntekijäänsä soittamalla tai tapaamalla kahden kesken. Toivonniemen aikuiset auttavat lasta saamaan yhteyden sosiaalityöntekijään, jos lapsi niin toivoo. Lapsen asioissa järjestetään säännölliset asiakassuunnitelmapalaverit vähintään puolen vuoden välein. Lapsella on oikeus saada tietoa omasta tilanteestaan, oikeus käyttövaroihin ja oikeus tarvitsemiinsa palveluihin sijaishuollon aikana.

Sinulla on oikeus pitää yhteyttä sinulle tärkeisiin ihmisiin. Toivonniemen aikuiset auttavat tarvittaessa yhteydenpidossa.

11 *LAPSEN VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET*

Asiakassuunnitelmapalaverissa mukana ollessaan lapsella on mahdollisuus vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. Lapsella on oikeus saada tietoa, oikeus esittää mielipiteensä ja tulla kuulluksi. Toivonniemessä järjestetään säännöllisesti lasten kokouksia, joissa lapsi saa tuoda mielipiteensä esille ja kertoa ehdotuksia siitä, miten haluaisi asioita tehtävän. Yhdessä lasten kanssa tehdään päätöksiä esimerkiksi retkikohteista sekä yhteisistä uusista hankinnoista, jotka koskevat lasten vapaa-aikaa. Lapsen kanssa yhdessä keskustellaan ja sovitaan siitä, mitä lapsi haluaisi tehdä omaohjaajan kanssa omaohjaajapäivänä. Lapsella on mahdollisuus vaikuttaa Toivonniemessä tehtävään ruokaan, lapsilta kysytään ruokatoiveita viikoittain ja pidetään lempiruokapäiviä. Lapsi saa osallistua ruuanlaittoon ja leivontaan sitä halutessaan.

Jokaiselle lapselle maksettavan viikko- tai kuukausirahansa lapsi saa käyttää kuten haluaa. Rahan suuruus vaihtelee lapsen ikään perustuen ja se voidaan maksaa joko käteisenä tai lapsen omalle tilille. Täysi kuukausiraha on 68 €/kk. Viikkorahan määrä on 15-vuotiaasta eteenpäin 17 €/vko, 10–14-vuotiailla 12 €/vko ja alle kymmenvuotiailla 7 €/vko.

12 *RAJOITUSTOIMENPTEIDEN KÄYTTÖ*

Rajoitustoimenpiteillä puututaan lapsen perusoikeuksiin. Lapsi saattaa ajatella rajoitustoimenpiteiden olevan rangaistus, mutta näin ei ole, rajoitustoimenpiteillä pyritään turvaamaan lapsen edun toteutuminen. Silloin kun rajoitustoimenpiteitä joudutaan käyttämään ne perustuvat aina lakiin ja niiden on oltava lapsen edun mukaisia. Toivonniemessä pyritään elämään arkea niin, ettei rajoitustoimenpiteitä tarvittaisi. Rajoitustoimenpiteet otetaan käyttöön vasta sitten, jos lapsi on vaaraksi itselleen tai toiselle. Rajoitustoimenpiteiden käyttö tulee aina olla perusteltua ja sitä harkitaan tapauskohtaisesti ja tarkoin.

Rajoitustoimenpiteitä ovat:

- **yhteydenpidon rajoittaminen, tutummin YPR**
  Yhteydenpidon rajoittaminen tarkoittaa, että tietyin perustein sijaishuoltopaikassa voidaan rajoittaa lapsen oikeutta tavata vanhempiaan tai muita läheisiään, rajoittaa lapsen oikeutta pitää yhteyttä läheisiinsä puhelimitse tai muita välineitä käyttäen**,** lukea ja pidättää lapsen lähettämä tai hänelle osoitettu yksittäinen kirje tai muu luottamuksellinen viesti tai tarkastaa ja pidättää muu lähetys sekä ottaa rajoituksen ajaksi sijaishuoltopaikan haltuun lapsen hallussa olevat yhteydenpitoon käytettävät laitteet ja välineet tai rajoittaa niiden käyttöä.
- **liikkumisvapauden rajoittaminen, tutummin LVR**
  Liikkumisvapauden rajoittaminen tarkoittaa, että lasta voidaan määräaikaisesti kieltää poistumasta laitoksen alueelta, laitoksesta tai laitoksen tiloista. Rajoitus voidaan asettaa, jos se on lapsen kannalta välttämätöntä ja lapsen edun mukaista.
- **kiinnipitäminen**
  Kiinnipitäminen tarkoittaa lapsen fyysistä kiinnipitämistä. Kiinnipidon tarkoituksena on rauhoittaa ja pysäyttää tilanne tai lapsen tai toisen henkilön suojaaminen. Kiinnipito voi olla perusteltua esimerkiksi lapsen sekavan tai uhkaavan käyttäytymisensä perusteella. Kiinnipitäminen on viimesijainen keino, johon saa ryhtyä vain, jos se on välttämätöntä.

- **aineiden ja esineiden haltuunotto**

  Aineiden ja esineiden haltuunotolla tarkoitetaan sitä, että laitoksen työntekijöiden on otettava haltuun lapsen hallussa olevat päihtymistarkoituksessa käytettävät aineet tai aineen käyttöön erityisesti soveltuvat välineet sekä sellaiset aineet tai esineet, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen. Työntekijä voi ottaa haltuun myös sellaiset aineet tai esineet, jotka ominaisuuksiensa puolesta soveltuvat vaarantamaan lapsen omaa tai toisen henkilön henkeä, terveyttä tai turvallisuutta tai vahingoittamaan omaisuutta silloin, jos on todennäköistä, että lapsi tulisi käyttämään aineita tai esineitä näihin tarkoituksiin.
- **henkilötarkastus**

  Henkilötarkastuksella tarkoitetaan sen tutkimista, mitä lapsella on vaatteissaan tai vaatteiden ja ihon väliin kätkettynä. Henkilötarkastusta on muun muassa naulakkoon ripustettujen vaatteiden tutkiminen tai jälkien etsiminen vaatteista sekä taskujen tarkastaminen ja tyhjentäminen. Tarkastusta ovat myös henkilön hallussa olevan repun tai esimerkiksi käsilaukun tarkastaminen. Lapselle voidaan tehdä henkilöntarkastus, jos laitoksen henkilökunnalla on perusteltua syytä epäillä, että lapsella on yllään tai vaatteissaan päihtymistarkoituksessa käytettäviä aineita tai aineen käyttöön soveltuvia välineitä tai sellaisia esineitä, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen.
- **henkilökatsastus**

  Lapselle voidaan tehdä henkilönkatsastus, jos on perusteltua syytä epäillä, että hän on käyttänyt päihdyttäviä aineita. Henkilönkatsastus tarkoittaa, että epäilty käyttö selvitetään esimerkiksi puhalluttamalla tai virtsanäytteestä otettavalla huumeseulalla. Toivonniemessä henkilökatsastuksessa on läsnä kaksi työntekijää.
- **omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen**

  Tällä tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että lapsen käytössä olevat tilat tai hallussa oleva omaisuus voidaan tarkastaa, jos on perusteltua syytä epäillä hänellä olevan hallussaan päihtymistarkoitukseen käytettävää ainetta tai sellaisen käyttöön erityisesti soveltuvia välineitä, tai aineita tai esineitä, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen,

tai aineita tai esineitä, jotka ominaisuuksiensa puolesta soveltuvat vaarantamaan lapsen omaa tai toisen henkilön henkeä, terveyttä tai turvallisuutta tai vahingoittamaan omaisuutta ja on todennäköistä, että lapsi on käyttäisi sitä näihin tarkoituksiin.

- **eristäminen**
  Lapsi voidaan eristää laitoksen muista lapsista, jos hän käyttäytymisensä perusteella on vaaraksi itselleen tai muille, tai jos eristäminen on muusta erityisen perustellusta syystä lapsen hengen, terveyden tai turvallisuuden kannalta välttämätöntä. Lasta saatetaan joskus kasvatuksellisena keinona kehottaa menemään hetkellisesti omaan huoneeseensa rauhoittumaan, silloin kyse ei ole eristämisestä.
- **laitoksesta luvatta poistuneen lapsen palauttaminen**
  Kuljetuksesta vastaavan henkilön tulisi lasta rauhoittamalla ja hänen kanssaan keskustelemalla ratkaista tilanne ja saada lapsi suostumaan paluuseen.

13 *MITEN TOIVONNIEMESTÄ LÄHDETÄÄN?*

Sijoittavan kunnan sosiaalityöntekijä vastaa asiakassuhteen päättämisestä, lapsen siirrosta toiseen laitokseen, lapsen kotiutumisesta tai omilleen siirtymisestä ja jälkihuollosta. Toivonniemessä lasta valmistellaan siirtymään turvallisesti seuraavaan elämänvaiheeseen. Muutettuaan lapsi on aina tervetullut vierailulle ja usein lapset pitävät yhteyttä Toivonniemeen vielä pitkään muuttamisen jälkeenkin.

14 *LAPSEN OIKEUSTURVA*

Lapsen kasvu ja kehitys vaativat suojelua, jotta kasvaminen aikuisuuteen tapahtuisi turvallisissa ja terveellisissä olosuhteissa. Lapsi ei myöskään ikänsä vuoksi ole täysin oikeustoimikykyinen. Lapsi tarvitsee aikuisten apua ja tukea hyvinvointiaan varmistavien oikeuksiensa toteutumiseksi. Yhteistyö eri toimijoiden (esim. koulu, terveydenhuolto, Nupo) kanssa on tärkeää sijoitettujen lasten edun toteutumiseksi.

Sijaishuoltopaikoissa on oltava riittävästi ammattitaitoista henkilökuntaa vastaamaan siellä asuvien lasten tarpeisiin. Seitsemänpaikkaisessa yksikössä kuten Toivonniemessä tulee olla vähintään seitsemän työntekijää.

Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tulee tavata lasta riittävän usein ja antaa tietoa sijoituksesta jo ennen sen alkua.

- Lapsen näkökulmasta ennakollinen oikeusturvan toteutuminen on erityisen tärkeää.
- Jälkikäteinen oikeusturva koostuu lainsäädännöstä ja menettelyistä, joiden avulla henkilö voi saada jo tapahtuneen virheen korjatuksi tai saada hyvityksen. Tähän tarvitaan muutoksenhakukeinoja: muutoksenhakumenettely, hallintokantelu, muistutusmenettely ja vahingonkorvaus.

Lastensuojelulaitosten toimintaa valvotaan ja lapsia kuullaan valvontakäynneillä:

- ohjaus- ja valvontakäynnit kerran vuodessa
- sijoittajakunnat
- aluehallintovirastot

MUISTUTUSMENETTELY

Sinulla on oikeus hyvään kohteluun ilman syrjintää. Toivonniemessä lasta kohdellaan hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioittaen. Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus yksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös sinun laillinen edustaja, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa.

Lapsella on oikeus olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä joko puhelimitse tai sähköpostilla. Rajoittamista koskevissa asioissa on lapsella oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta.

Muistutuksen vastaanottaja Kasvatusjohtaja Teija Lauren teija@toivonniemi.fi p. 045 123 9081 Kasvatusjohtaja ottaa toimintaa koskevat muistutukset vastaan ja käsittelee ne yhteistyössä työyhteisön ja tarvittaessa sosiaalitoimen edustajan kanssa.
Sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamistaan palveluista Jari Mäkinen sosiaaliasiavastaava@sata.fi p. 044 707 9132 Sosiaaliasiavastaavan tehtävänä on: Neuvoa sinua, jos sinulla on kysyttävää sosiaalihuollon asiakaslaista. Auttaa sinua, jos haluat tehdä muistutuksen. Voit tehdä muistutuksen, jos koet, että olet saanut huonoa kohtelua sosiaalipalvelun yhteydessä. Muistutus tehdään sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon viranhaltijalle. Tiedottaa sinulle sinun oikeuksistasi. Seurata asiakkaiden oikeuksien kehitystä kunnassa.

Vastuualuejohtaja, erityispalvelut/ lasten, nuorten ja perheiden palvelut Mari Levonen Muistutukset toimitetaan osoitteeseen: Sairaalantie 3, 28500 Pori tai kirjaamo@sata.fi
Lounais-Suomen aluehallintovirasto sosiaalihuollon ylitarkastaja Tiina Ronkamo, VTM tiina.ronkamo@avi.fi p. 0295 018 130 PL 22, 20801 Turku • Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen oikeusasiamies@eduskunta.fi p. 09 4321 (eduskunnan vaihde) Arkadiankatu 3, 2. krs., 00100 Helsinki
Kantelun tekemistä koskeva ohjaus Neuvontalakimies p. 09 4321 (eduskunnan vaihde)